

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Dziecka
Marek Michalak

Warszawa, 2 marca 2010 roku

ZEW/500/ 9/2010/PW

**Pani
Jolanta Fedak
Minister Pracy i Polityki Społecznej**

Szanowne Pani Minister,

otrzymuję coraz liczniejsze sygnały o dużych opóźnieniach w zgłaszaniu dzieci do ośrodków adopcyjno-opiekuńczych przez placówki opiekuńczo-wychowawcze.

Podczas przeprowadzania czynności kontrolnych w Domu Dziecka nr 10 w Warszawie pracownicy Biura Rzecznika Praw Dziecka ustalili, że kadra Domu Dziecka w Pyrach dopuściła się braku należytej troski o dobro małoletniego (obecnie już 5-letniego chłopca) Marka N., którego przez 1,5 roku nie zgłoszono do ośrodka adopcyjnego, skazując go tym samym na niepotrzebny pobyt w placówce. Pierwsze postanowienie sądu o pozbawieniu praw rodzicielskich zostało wydane 29 października 2007, apelację rozpatrywano ponad pół roku, wyrok uprawomocnił się 18 czerwca 2008 roku; do chwili przeprowadzenia kontroli – czyli do 22 stycznia 2010 roku – dziecko nie było zgłoszone do adopcji.

Zgodnie z § 5 i 6 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z 19 października 2007 roku w sprawie placówek opiekuńczo-wychowawczych (Dz. U. nr 201, poz. 1455), obowiązek współpracy z ośrodkiem adopcyjno-opiekuńczym spoczywa właśnie na placówce. Stały zespół do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka ma obowiązek nie rzadziej niż co pół roku sporządzić na piśmie opinię, dotyczącą zasadności pobytu dziecka w placówce. Na jej podstawie dyrektor placówki zgłasza dzieci z uregulowaną sytuacją prawną do ośrodka adopcyjno-opiekuńczego. Matka chłopca, o którym mowa, pozbawiona była władzy rodzicielskiej, jego ojciec nie żyje. Pracownicy Domu Dziecka nie zainteresowali się jednak sytuacją prawną Marka. Została zatem zaprzepaszczona szansa na szybką adopcję dziecka. Analiza dokumentacji innych wychowanków tej placówki wykazała, że nie jest to przykład jednostkowy. Zespół kontrolujący stwierdził, że zaniedbania w tym zakresie

popelniono takze w stosunku do szesciu innych wychowankow, ktorzy do ośrodka adopcyjnego zgloszono rowniez z duzym opoznieniem (1-2 lata). Takie zaniedbanie przynosi tragiczne skutki – niejednokrotnie skazuje dzieci na pobyt w placowce az do 18. roku zycia, pozbawiajac je tym samym szansy na rodzicielska miłosć i szczęśliwe dzieciństwo. Niepokojący jest rowniez fakt, że Dom Dziecka w Pyrach był wczesniej kontrolowany przez inspektorów Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego, ktorzy na problem ten nie zwrócili uwagi.

W związku z powyższym, na podstawie art. 10a ust. 1 ustawy z 6 stycznia 2000 roku o Rzeczniku Praw Dziecka (Dz. U. Nr 6, poz. 69 z późn. zm.), zwracam się do Pani Minister z prośbą o wnikliwe analizowanie terminowego zgłaszania dzieci, przebywających w placówkach opiekuńczo-wychowawczych, do ośrodków adopcyjno-opiekuńczych, podczas przeprowadzanych kontroli. Wskazane wydaje się też zobowiązanie w sposób szczególny dyrektorów placówek opiekuńczo-wychowawczych do monitorowania sytuacji prawnej dzieci i poprawienia kontaktów z sądami rodzinnymi.

z wyrazami szacunku
Marek Lubchelski

MINISTER
PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ

Warszawa, dnia 15. 06. 2010r.

Jolanta Fedak

DSR-I-0712-4-1-TU/10

**Pan
Marek Michałak
Rzecznik Praw Dziecka**

Odpowiadając na pismo znak **ZEW/500/9/2010/PW*** w sprawie opóźnień w zgłaszaniu przez placówki opiekuńczo – wychowawcze dzieci z unormowaną sytuacją prawną do ośrodków adopcyjno – opiekuńczych, informuję:

W obecnie obowiązujących przepisach ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2009 r. Nr 175, poz. 1362 z późn. zm.) oraz aktach wykonawczych do niej dużą wagę przywiązuje się do zapewnienia dziecku wychowania w środowisku rodzinnym, m. in. w rodzinach adopcyjnych.

Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 19 października 2007 r. w sprawie placówek opiekuńczo – wychowawczych (Dz. U, Nr 201, poz. 1455) w § 10 ust. 2 pkt 4 nałożyło na stały zespół do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka umieszczonego w placówce opiekuńczo – wychowawczej obowiązek zgłaszania do ośrodka adopcyjno – opiekuńczego dzieci z uregulowaną sytuacją prawną umożliwiającą adopcję. Ponadto obowiązkowo w posiedzeniach tego zespołu powinien uczestniczyć przedstawiciel ośrodka adopcyjno – opiekuńczego. Jego głównym zadaniem w pracy zespołu powinno być odpowiednio wczesne typowanie dzieci do przysposobienia, nie tylko tych z uregulowaną sytuacją prawną, ale również dzieci, wobec których toczy się postępowanie w sprawach władzy rodzicielskiej i tych, których sytuacja rodzinna wskazuje na konieczność uregulowania ich sytuacji prawnej.

W latach ubiegłych Ministerstwo kilkakrotnie zwracało się do Wydziałów Polityki Społecznej Urzędów Wojewódzkich z prośbą o kontrolowanie czy placówki opiekuńczo –

wychowawcze oraz ośrodki adopcyjno – opiekuńcze wywiązują się ze swoich obowiązków w zakresie zgłaszania dzieci do adopcji. Z informacji napływających z województw wynikało, że obowiązek ten jest realizowany. Niestety, Minister Pracy i Polityki Społecznej nie ma uprawnień do nadzorowania pracy jednostek organizacyjnych pomocy społecznej.

W sprawie zaniedbań, które miały miejsce w Domu Dziecka nr 10 w Pyrach, Ministerstwo zwróciło się do Wydziału Polityki Społecznej Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego z prośbą o wyjaśnienie tej sprawy oraz przesłanie wyjaśnień do Pana Rzecznika oraz do wiadomości Ministerstwa. Jednocześnie zobowiązemy Wydział do przeprowadzenia kontroli doraźnej na temat zgłaszania dzieci z placówek do adopcji we wszystkich placówkach w województwie.

MINISTER
Jolanta Fedak